

DENIS DIDEROT – UN PRAGMATICIAN AVANT LA LETTRE

Mihaela CHAPELAN
Universitatea «Spiru Haret» Bucuresti, Romania

Dintre toti scriitorii sec. al XVIII-lea, Denis Diderot este posesorul celei mai inalte constiinte a postulatelor pragmatice ale comunicarii literare. Articolul nostru isi propune sa demonstreze ca in toata creatia sa Diderot acorda o atentie speciala polului secundar al actului literar, adica destinatarului, convins fiind, inaintea aparitiei pragmaticei lingvistice, de principiul ca orice enuntare este in fapt co-enuntare.

Cuvinte-cheie : *pragmatica literara, co-enuntare, act de lectura, conditii de succes a lecturii*

O PRIVIRE OCCIDENTALA ASUPRA TRAIRII CREDINTEILA MUSULMANII DIN AFRICA DE NORD ; JURNALELE DE CALATORIE ALE LUI GUY DE MAUPASSANT

Luminița DIACONU
Universitatea din Bucuresti, Romania

In toate relatarile sale de calatorie, Guy de Maupassant se straduieste sa ofere contemporanilor o imagine cat mai exacta asupra complexitatii culturii Celuilalt, ceea ce presupune existenta reprezentarilor culturale, credintelor si practicilor religioase. Dar demersul sau nu rezida doar intr-o tentativa directa si agresiva de a demonta prejudecatile vesticilor, ci privilegiaza o alta cale, alegand sa promoveze diferenta culturala prin date cat se poate de obiective, pe care le insereaza adesea in enunturi imperative destinate sa trezeasca interesul cititorilor pentru aceasta noua cultura. Iata de ce nu trebuie sa vedem in jurnalele sale de calatorie un simplu ghid ce-si propune sa ofere informatii necesare altui calator, francez sau occidental, pornit sa descopere acest spatiu indepartat. Judecand dupa modul in care procedeaza acest scriitor, relatarile sale sunt, fara indoiala, cele ale unui antropolog *avant la lettre*.

Cuvinte-cheie: *alteritate, Orient, religie, reprezentari, credinte, practice, diferente culturale.*

SENSUL VIZITEI LUI ANGE LA ZONE, O POVESTE DE TIP ABECEDAR

Guido FURCI
Ecole Normale Supérieure - Paris / Universitatea Paris 3
Marion DUVERNOIS
Universitatea din Geneva / Universitatea Paris 3

Studiul nostru trateaza unele din aspectele recurente ale productiei literare a lui Michel Deguy pornind de la o analiza a textului intitulat « Sensul vizitei ». Aparut in 2006, acesta cosntituie o suma filozofica exemplara, iar una din sale axele principale o constituie relatia dintre om si propria istorie.

Cuvinte-cheie: *Deguy, vizita, istorie, marturie, abecedar.*

**O LECTURĂ DRAMATICĂ A LUI BAUDELAIRE (VIII)
POÉSIE SYMPHONIQUE (I) UN ESSAI EMPATHIQUE**

Tuğrul İNAL
Universitatea Hacettepe, Ankara, Turcia

Cautand sa interpreteze limbajul lui Baudelaire in cateva texte din Florile raului, auorul studiaza problematica femeii, intodeauna intr-o abordare empatica. In aceste tip de abordare ce privilegiaza fictiunea, eseistul se gaseste in fata problematicilor existentiale si estetice pe care Baudelaire le-a dezbaturat in tot cursul vietii sale. Eseul empatic avand ca subtitlu *La poésie symphonique* corespunde miscarilor tematice ale poemului simfonic si acopera patru parti independente, din care prima se caracterizeaza printr-un tempo vioi si vesel/ *allegro* : *Vise si pasiuni*. A doua, intai *allegro* si apoi mai lent/ *adagio*: *Elogiu mult iubitei*. A treia, *allegro* apoi *adagio*: *Calm, angoasa si chin*. Ultima parte, intitulata Moartea si Satana, constituie un final scurt, marcat de moarte, vanitate si melancolie; bunatatea, frumusetea si fericirea sunt pierdute deoarece Satana este invingatorul in lupta dintre rai si iad.

Cuvinte-cheie: *femeie, Dumnezeu, rai, Satana, infern, rau, frumos, urat.*

ABECEDARUL ANILOR DE EXIL, DE SONIA KALEVA ANGUELOVA

Camelia MANOLESCU
Universitatea din Craiova, Romania

Studiul nostru asupra francofoniei si a problematicii sale are ca punct de pornire opera scriitoarei de origine bulgara Sonia Kaleva Anguelova, *Abecedarul anilor de exil*. Nu este un roman pur fictional, ci o naratiune a unor evenimente traite cu sensibilitate si intensitate, un document care ne poate ajuta sa intelegem situatia femeii straine in Canada: problemele de integrare culturala, sociala sau, de ce nu, politica (Sonia Anguelova isi paraseste tara natala, Bulgaria, aflata sub regim comunist, in anii '70, pt a veni in Canada), dificultatile de comunicare, problema libertatii, comparatiile constante intre cele doua culturi, *interculturalul, multiculturalismul si raportul cu ceilalti*.

Cuvinte-cheie: *intercultural, multicultural, co-cultural*

**CONCEPTIA DESPRE DRAGOSTE IN PLACERILE SI ZILELE DE MARCEL
PROUST**

Gérard PEYLET
Universitatea Bordeaux 3, Franta

Sub alibiul operii, intr-o aparenta gratuitate, Proust schiteaza in *Placerile si zilele* marile teme ale viitoarei *Cautari a timpului pierdut*. Deceland schita operii viitoare in aceasta scriere de tinerete, speram sa percepem mai clar, la capatul acestei analize, natura diferentelor dintre cele doua opere si mai ales sa intrevedem travaliul subteran care le uneste. Pentru ca aceasta tema sa prinda viata, lipsa experienta in sine, singura care il va face pe scriitor sa descopere progresiv aceste elemente federatoare care sunt timpul, memoria involuntara si semnele sensibile.

Cuvinte-cheie: *pastisa, schita, facticitate, suferinta, dragoste, imaginatie*

CORPUL HERMAFRODIT LA SFARSITUL SECOLULUI AL XIX-LEA. TRANSFER SI REPREZENTARE.

Mihaela Gabriela STĂNICĂ
Universitatea din Bucuresti, Romania

Articolul nostru isi propune sa analizeze modul in care corpul hermafrodit este reprezentat in productiile literare ale sfarsitului de sec. XIX, in contextul unei schimbari de paradigma a raportului cu acest corp ambiguu ce inceteaza a fi monstruos, pentru a deveni o simpla anexa a patologiei. Care va fi statutul acestui corp tulburator in paradigmele cunoasterii acestui sfarsit de secol obsedat de imperativul taxinomic formulat de discursul medical? Ca raspuns, vom analiza mecanismele cognitive care fac posibile integrarea unei atari mutatii de catre subiectul generator de reprezentari si efectele unei astfel de schimbari de perspectiva produsa la nivelul campului epistemologic si social al individului.

Cuvinte-cheie: *hermafrodit, reprezentare, monstruozitate, rationalitate, transfer, legitimare.*

PLURIVALENTA SI INTERCULTURALITATE

Lelia TROCAN
Universitatea din Craiova, Romania

Plurivalenta si interculturalul mitului fascineaza cititorul. El transgreseaza limitele spatio-temporale, devenind realmente aspatial si atemporal. Aspatial, caci nu face parte din cultura unui singur popor sau grup etnic, ci este cunoscut in intreaga lume sub diverse forme. Atemporal caci, in decursul epocilor, nu si-a pastrat forma initiala, ci a evoluat continuu. Simbolurile sale sunt numeroase si interpretarea sa a variat in functie de epoca. Faptul ca in secolul nostru el continua inca sa genereze controverse si noi interpretari dovedeste importanta sa pentru mentalul colectiv.

Cuvinte-cheie: *plurivalenta, interculturalitate, mit, timp, spatiu.*

ASPECTE TEORETICE ALE NEOLOGIEI TERMINOLOGICE

Daniela DINCĂ
Universitatea din Craiova, Romania

Neologia se dovedeste un domeniu care pune numeroase probleme in ce priveste urmatoarele aspecte : definirea conceptelor operationale, forma, frecventa si semnificatia cuvintelor considerate ca apartinand clasei neologismelor. La acestea, se adauga distinctia neologisme/vs/neonime, ce vizeaza domeniul de manifestare a celor doua creatii lexicale: neologismele apartin limbii comune, in timp ce neonimele fac parte din limbile specializate. In aceste articole, ne propunem sa analizam factorii care disting cele doua subclase, pentru a pune in evidenta caracteristicile distinctive ale celor doua tipuri de unitati lexicale, caracteristici ce tin atat de originea si forma lor, cat si de calitatea lor de a conferi mesajului o anumita spontaneitate si o circulatie internationala.

Cuvinte-cheie: *neologism, neonom, creativitate lexicala, imprumut, termen-sintagma.*

COPILUL BILINGV SI CONSTRUIREA IDENTITATII SALE IN MEDIUL SCOLAR

Felicia DUMAS
Universitatea «Al. I. Cuza» Iași, Roumanie

Studiul nostru isi propune sa arate in ce moduri se construiește identitatea biculturala a unui copil bilingv, franco-roman, in mediul scolar. Vom lucra cu conceptele de reprezentari sociale (Moore 2001) si de imaginar lingvistic si cultural (Houdebine-Gravaud 1998). Constructia identitatii sale biculturale franco-romane si afisare ca identitara ca francez se realizeaza cu ajutorul imaginariului sau lingvistic si cultural si al reprezentarilor pe care ceilalti (profesoara si elevii) le au despre bilingvismul sau. Acest proces de constructie identitara depinde, in cazul sau particular, de cativa parametri absolut obligatorii: «scena» lectiei de franceza, publicul-spectator al competentelor sale comunicative bilingve (profesoara si colegii) si conducatorul jocului care stimuleaza si valorifica bilingvismul sau (profesoara).

Cuvinte-cheie: *bilingvism, identitate, imaginar lingvistic, reprezentari, alternanta de cod, lectie de franceza.*

SEMANTICA ADJECTIVULUI ABSOLUT: SENSURI SI CONTEXTE

Ancuța GUȚĂ
Universitatea din Craiova, Romania

Analiza sensului adjectivului romanesc *absolut* ar trebui sa se faca prin raportare la heteronimul sau frantuzesc *absolu*, din care provine (cf. *Dicționarul explicativ al limbii române*, 1998). Sintagmele romanesti cele mai frecvente ce contin adjectivul *absolut* sunt calcurile dupa sintagme frantuzesti, dar exista si diferente in prganizarea semelor specifice fiecărei limbi. Astfel fiecare dintre ele poate recurge (in maniera proprie) la folosirea adverbiala a adjectivului.

Cuvinte-cheie: *adjectiv, heteronim, lexem.*

PREDAREA LIMBILOR MODERNE SI EDUCATIA PENTRU TOLERANTA

Andromaqi HALOÇI
Universitatea din Tirana, Albania

Studiul nostru doreste sa puna in evidenta contributia predarii-invatarii limbilor in educatia tinerilor in spiritul tolerantei si a respectului pentru Celalalt. Prin studiul limbilor moderne, elevii cunosc un alt mod de viata, oa alta cultura, diferita de a sa si invata sa devina cosntienta si sa accepte diferentele, sa-si schimbe reprezentarile in privinta propriei culturi, dar si a culturii si civilizatiei Celuilalt. Profesorul de limba, ca mediator cultural, se straduiește sa propuna activitati ce vizeaza educatia tinerilor pentru toleranta.

Cuvinte-cheie: *limba, cultura, invatare, diferenta, educatie, toleranta.*

ANALIZA FALSELOR SUBORDONATE IN *SI SI PUISQUE* CU ROL DE COMENTARE A ACTULUI ILOCUTIONAR

Alice IONESCU
Universitatea din Craiova, Roumanie

Articolul nostru examineaza cateva constructii sintactice avand forma unei subordonate ipotetice sau cauzale care nu se comporta ca un complement circumstantial. Autoarea isi propune sa furnizeze o explicatie de tip semantico-pragmatic acestui tip de fenomen. Concluzia spre care conduce analiza corpusului este ca aceste constructii nu se leaga de contextul gramatical sau de continutul semantic, ci de situatia de comunicare.

Cuvinte-cheie: *subordonare, dependenta, conector, act de limbaj, pertinenta*

BESTIARUL, VEHICUL AL INTERCULTURALULUI

Dorina PĂNCULESCU
Universitatea din Craiova, Romania

Articolul isi propune comparatia unor stereotipuri culturale legate de numele animalelor in doua limbi romanice, franceza si romana. Pentru o comparatie mai rafinata, in cadrul semanticii lexicale, am folosit analiza semica de inspiratie structuralista, aplicata de A. Desportes si F. Martin-Berthet in analiza contrastiva a numelor de animale in franceza si in spaniola. In evolutia istorica a relatiei om-animal am identificat trei etape: totemica, simbolica si metaforica. Scopul nostru nu a fost doar de a oferi un tablou comparativ al acceptiilor, proprii si figurate, legate de numele animalelor in cele ddoua limbi, ci si de a le raporta la simbolurile pe care acestea le acopera in cele doua culturi. In final, articolul ofera cateva sugestii pentru exploatarea didactica a acestor aspecte in cadrul lectiilor de franceza.

Cuvinte-cheie: *intercultural, stereotip, analiza semica, symbol, metafora.*

TRADUCEREA IN ROMANA A POVESTIRILOR FRANTUZESTI PENTRU COPII INAINTE DE 1990

Anda RĂDULESCU
Universitatea din Craiova, Romania

In perioada comunista si in special in ultimii ani ai regimului Ceausescu, traducerea cartilor frantuzesti pentru copii si adolescenti era un adevarat eveniment cultural, singurul contact cu o limba si o civilizatie despre care se invata la scoala dar care nu putea fi niciodata cunoscuta « de la sursa ». In activitatea traducatorilor, se inregistreaza doua tendinte diferite de a se plia la cerintele regimului oficial: omisiunea anumitor fragmente din textul de origine, din cauza asemanarilor prea mari cu situatia Romaniei in epoca comunista si inlocuirea unui cuvânt sau a unei expresii considerate vulgare sau conotate sexual, in unele cazuri politic. La aceste tip de cenzura se adauga inca unul pe care l-am numi autocenzura, practicata cu buna stiinta de traducator, pentru a nu ingreuna textul tradus sau a-l asezona cu o serie de detalii locale si de regionalisme, fapt ce constituie o pierdere stilistica evidenta.

Cuvinte-cheie: *cenșura, autocenzura, tabu, aluzie, escamotaj, omisiune, elagaj.*

FR. GUÉRIDON / ROM. GHERIDON – ABORDARE COMPARATIVA

Gabriela SCURTU
Universitatea din Craiova, Romania

Acest articol se înscrie în ansamblul studiilor asupra influenței franceze asupra lexicului limbii române, referindu-se la un caz particular: descrierea lexicografică a doi termeni aparținând câmpului semantic al mobilierului (fr. *guéridon* et rom. *gheridon*). Descrierea lingvistică este făcută după modificările referentului în decursul timpului, pentru a surprinde sferere semantice ale celor doi termeni, în română și în franceză și specificitățile fiecăreia în cazul cuvintelor studiate.

Cuvinte-cheie: *influența franceză, împrumut lexical, câmp semantic, guéridon, gheridon.*

METAFORA CONCEPTUALĂ

Ana-Maria TRANTESCU
Universitatea din Craiova, Romania

Lingvistica cognitivă vede acest termen ca fiind bazat pe structuri conceptuale. Una dintre cele mai importante structuri conceptuale este metafora. Dealtfel, metaforele pot fi împartite în metafore lingvistice și metafore conceptuale. Acestea din urmă presupun două concepte care au forma: A este B (în care conceptul-tintă A este conceput prin raport la conceptul-sursă B). Metaforele lexicalizate sau expresiile lingvistice metaforice sunt manifestări lingvistice ale metaforelor conceptuale.

Cuvinte-cheie: *metafora conceptuală, metafora orientatională, metafora ontologică, metafora structurală, imagine schematică.*